

Anna Gwadera

Studentka I₂ roku filologii polskiej
Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: anna.k.gwr@gmail.com

I Forum Dydaktyczne Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa (Katowice, 14 września 2017 r.)

14 września 2017 r. w Katowicach odbyło się I Forum Dydaktyczne Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Jego głównym celem było spotkanie pracowników dydaktycznych bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz studentów tego kierunku ze środowiskiem bibliotekarzy aktywnych zawodowo.

Pierwsza prelegentka, Aneta Drabek z Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINiBA) w Katowicach, zwróciła uwagę na potrzebę kształtowania tzw. kompetencji miękkich w zawodzie bibliotekarza. Dotyczą one przede wszystkim: innowacyjności i umiejętności adaptacji do sytuacji; identyfikacji problemu i samodzielnego rozwiązania go; pracy w zespole i komunikacji interpersonalnej, a także elastyczności. Kompetencje te są potrzebne w pracy w różnych typach bibliotek. Ponadto prelegentka podkreśliła konieczność rozwijania umiejętności pedagogicznych oraz psychologicznych (praca z czytelnikiem trudnym). Zaznaczyła, że ważnym aspektem studiów bibliologicznych jest przekazywanie wiedzy prawnej (prawo autorskie), zasad marketingu, a także kształcenie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji. Stwierdziła, iż od młodego bibliotekarza oczekuje się znajomości programów graficznych, edytorów tekstowych oraz obsługi sprzętów elektronicznych (skanery, kserografy, urządzenia poligraficzne). Zaakcentowała również potrzebę umiejętności zdobywania fundu-

szy, w tym ze źródeł zewnętrznych, oraz przypomniała, jak ważna jest znajomość języków obcych wśród bibliotekarzy.

Kolejna prelegentka, Ewa Nowak z Biblioteki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, przedstawiając specyfikę tej instytucji (poszukiwanie najświeższych publikacji z dziedzin medycznych), podzieliła swe wystąpienie zgodnie z głównymi obszarami jej działalności: obsługa czytelnika, szkolenia, bibliografia, gromadzenie zbiorów, udostępnianie zbiorów oraz digitalizacja. Zwróciła uwagę na niewystarczające kompetencje młodych pracowników w zakresie tworzenia stron internetowych, poradników czy ulotek, a także dostępu do zbiorów (Open Access, Open Data, Open Source). Podkreśliła konieczność kształcenia młodych bibliotekarzy w aspektach prawnych (publikowanie na licencjach, publikacje elektroniczne, ustawa o księgowości, ochrona danych osobowych, prawo autorskie, komunikacja z czytelnikiem w przestrzeni medialnej) i psychologicznych (praca z czytelnikiem, zwłaszcza z tzw. czytelnikiem trudnym, nauczanie dorosłych). Prelegentka wyraziła opinię, iż ważnym elementem pracy bibliotekarza jest prowadzenie badań potrzeb czytelników i umiejętność opracowania tych badań (konstruowanie narzędzi badawczych oraz opracowanie statystyczne). Ponadto uznała za niezbędne prowadzenie szkoleń z zakresu nowoczesnych metod nauczania (e-learning, blended learning, flipped learning). Zaakcentowała potrzebę znajomości specjalistycznych baz danych, menedżerów bibliografii, repozytoriów oraz procesu digitalizacji. Podobnie jak A. Drabek, przedstawiła oczekiwania związane z umiejętnością zarządzania biblioteką, w tym przede wszystkim z pozyskiwaniem środków finansowych ze źródeł zewnętrznych oraz zarządzaniem zasobami ludzkimi (HR).

Karina Sołtyś (Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Oddział Zamiejscowy w Chorzowie) w swym wystąpieniu położyła nacisk przede wszystkim na konieczność uwzględnienia w programie studiów zajęć praktycznych, zwłaszcza z zakresu technologii informacyjnych (IT) oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT). Podobnie jak poprzedniczki zaznaczyła, że kluczowa w pracy bibliotekarza jest umiejętność komunikacji w obszarze pracy z czytelnikiem (tzw. czytelnikiem trudnym, czytelnikiem w różnym wieku). Poruszyła też kwestię wprowadzenia zajęć obejmujących nowoczesne metody nauczania, a także umiejętności zarządzania biblioteką i marketingu. Prelegentka stwierdziła, że konieczna jest znajomość architektury informacji. Zaproponowała zmianę kolejności przedmiotów realizowanych w obrębie studiów oraz zasugerowała modyfikację ich wartościowania.

Wystąpienie Joanny Wróbel, nauczyciela-bibliotekarza I Liceum Ogólnokształcącego im. Karola Miarki w Mikołowie, a także wykla-

dowcy Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Katowicach, dotyczyło warsztatu pracy bibliotekarza: organizacji, samokształcenia, podnoszenia kwalifikacji, również w zakresie nowoczesnych technologii, oraz umiejętności podejmowania decyzji. Za bardzo ważny element kompetencji referentka uznała wielozadaniowość pracownika biblioteki, w tym w warunkach niesprzyjających koncentracji. Zaakcentowała konieczność podnoszenia kompetencji informatycznych przyszłych bibliotekarzy, szczególnie w zakresie pracy w chmurze (Dropbox, Google Drive), wykorzystania programów do tworzenia prezentacji multimedialnych (Prezi, Canva, Open Office), znajomości edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, aplikacji do tworzenia ankiet (arkusze Google). Oczekowaną umiejętnością jest ponadto tworzenie estetycznych grafik na potrzeby biblioteki, znajomość języka HTML (prowadzenie profilów w mediach społecznościowych, tworzenie blogów) oraz aplikacji do projektowania materiałów dydaktycznych. W opinii pracownika biblioteki szkolnej bardzo ważna jest znajomość prawa oświatowego, autorskiego i bibliotecznego, a także umiejętność mediacji i pozyskiwania funduszy.

Ostatnia prelegentka, Iwona Müller, doradca metodyczny do spraw bibliotek szkolnych Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Katowicach, zaprezentowała wyniki ankiety przeprowadzonej wśród bibliotekarzy szkolnych województwa śląskiego. Zwróciła uwagę na konieczność kształcenia związanego z IT i ICT, w tym umiejętności obsługi najnowszych programów bibliotecznego. Podobnie jak poprzedniczki zaakcentowała potrzebę znajomości prawa bibliotecznego, języków obcych, umiejętności pedagogicznych oraz zdobywania funduszy ze źródeł zewnętrznych. Argumentowała, że niezwykle ważną kompetencją bibliotekarza jest znajomość literatury pięknej, zwłaszcza literatury dla dzieci i młodzieży, a także wysoki poziom wiedzy ogólnej.

Na zakończenie Forum zorganizowany został panel dyskusyjny. Jego uczestnicy podkreślili, jak ważna jest wiedza literacka bibliotekarzy oraz konieczność wartościowania literatury. Zaproponowano także tworzenie kursów, zwłaszcza z zakresu nowoczesnych technologii i programów informatycznych dla bibliotekarzy, którzy ukończyli już studia. Wymiana doświadczeń i jasne określenie wzajemnych oczekiwań powinny wpłynąć na poprawienie jakości kształcenia oraz dostosowanie treści studiów do wymogów rynku pracy.

Tekst wpłynął do redakcji 30 listopada 2017 r.